

ВПЛИВ ВСЕСВІТНЬОЇ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА РОЗВИТОК ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Супрун С. А., магістрант 1 курсу ПУіА
Науковий керівник: проф. О. С Телетов
Сумський НАУ

В умовах проведення адміністративно-територіальної реформи українська економіка змушена певною мірою орієнтуватися на бізнес-структури харчового, обслуговуючого, транспортного та інших напрямів функціонування економіки об'єднаних територіальних громад (ОТГ). На сьогодні всесвітня пандемія COVID-19 нанесла бізнесу великі збитки, зокрема у сферах моди, гастрономії, розваг, туризму й призвела внаслідок соціальної ізоляції до погіршення економічного стану багатьох країн, що стало значним поштовхом у зміні характеру розвитку економічних стосунків між народами і виразилися значною мірою в сумніві перспектив подальшої глобалізації економіки й все більшої переорієнтації країн на їх самостійний, незалежний від іноземного капіталу національний характер. Зосередженість України на проблемах власної економіки в умовах створення ОТГ та укрупнення районів дає змогу по-іншому сформулювати перспективи публічного управління ними.

Склалося враження, що на сьогодні в умовах війни проблема коронавірусу зникла – практично немає відповідних об'яв та застережень у засобах масової інформації (ЗМІ), відсутні повідомлення про кількість тих, хто захворів, одужав, летальні випадки; не дивлячись на попередження про необхідність перебувати в магазинах, транспорті, місцях загального користування у захисних масках, їх практично ніхто не носить та т. ін. Даний стан спостерігається не дивлячись на те, що на сьогодні чергова хвиля пандемії з'явилася у країнах Європи, Південної Америки, Австралії та інших. Не виключено, що дана проблема існуватиме ще не один рік.

Проблеми всесвітньої пандемії COVID-19 та війни мають кілька спільних рис: більша частина населення проводить максимальну кількість часу вдома біля телевізора, комп'ютера, з мобільними пристроями, багато людей переїхали в сільську місцевість, інші регіони чи за кордон, моральний та матеріальний стан більшості людей різко погіршився. З іншого боку адаптація до умов цифрових економіки, лікування, освіти стала масовим явищем. Клієнтоорієнтовані бізнес-структури одержали змогу значно збільшити надання своїх послуг. В межах управління ОТГ ця нова перспективна форма розповсюдження знань лекторів-науковців, лікарів-консультантів, провадження бізнес-операцій сприяє створенню інформаційного суспільства, що характеризується комунікаціями між людьми за допомогою комп'ютерних технологій, мобільного зв'язку тощо. Все це дає змогу менеджерам та представникам публічних спеціальностей ОТГ (лікарям, вчителям) спілкуватися on-line практично з усім світом. Також підприємцям належить одні галузі відновити, а в інших – зайняти нові ніші, наприклад, розширити експорт послуг, зробити ставку на розвиток ІТ-індустрії, яка вже дає в Україні 4% ВВП і 20% експорту послуг.

Найближчим часом за результатами адміністративної реформи об'єднана територіальна громада, принаймні в сільській місцевості, має стати основною одиницею економічної діяльності й соціального життя мешканців села. А згідно з прогнозами фахівців, подальший розвиток сільських ОТГ ґрунтуватиметься на підприємствах малого та середнього бізнесу, які на селі уособлюють здебільшого фермерські господарства. Представникам малого й середнього агробізнесу потрібно розуміти, якою діяльністю вони займатимуться і як використовуватиметься сільськогосподарська земля: для вирощування експортпридатних культур, городини, лікарських рослин, випасу тварин тощо. Саме ця, а не імпортована з Іспанії, Італії, Туреччини, Єгипту, Центральної Азії та інших країн-виробників сільськогосподарська продукція дасть змогу багатьом мешканцям України заробляти гроші на батьківщині, а не на полуничних плантаціях Польщі, Фінляндії, прибалтійських країн. Наслідки пандемії COVID-19 спонукатимуть до розвитку нових напрямів людської діяльності, як-от: побудова перероблювальних виробництв, розвиток зеленого туризму, проведення відповідних спортивних змагань та ін., що має вагомое соціально-економічне значення для сільського населення. Окрім того, необхідно зосередити зусилля на концентрованому продажі продуктів чи послуг невеликому сегменту своїх покупців. Коли мале чи середнє підприємство міцно займе відповідну нішу, створить сталий прогнозований прибуток і досягне певної пізнаваності серед своєї вузької цільової аудиторії, тоді воно може збільшити обсяги виробництва або створити новий різновид свого продукту чи послуги, націлений на розширення свого цільового ринку.

Необхідність переходу суспільних укладів розвитку людства у нову якість прогнозувалася ще в 2011-2016 рр. Таким поштовхом стала всесвітня пандемія COVID-19, що згубно вплинула на соціальний стан й демографію не тільки азійських, південно-американських та африканських країн, а й країн Європи. Зосередженість України на проблемах власної економіки, зокрема в межах створених ОТГ, може дати змогу по-перше – збільшити різновиди та обсяги імпортозаміщення імпортованих товарів, по-друге – максимально використовувати вдале географічне положення, по-третє – налагодити вигідні соціально-економічні стосунки з іншими країнами. Подальші наукові дослідження в області розвитку та управління громадами мають здійснюватись з урахуванням зазначених змін.